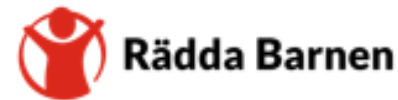
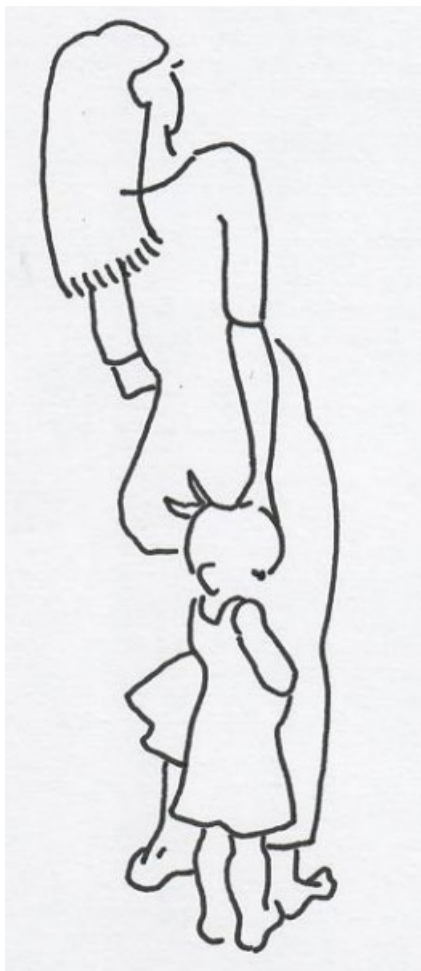

Små barns röster i terapiummet

Barnrättsdagarna Karlstad 2024

Katrin Bernstad och Anna Thom Olin

Dagens works hop

1. Behandling av de yngsta barnen i Sverige -vision kontra verklighet
2. Psykisk ohälsa/hälsa hos små barn -vad är det
3. Att arbeta terapeutiskt med små barn –inspiration
4. Sammanfattning

Malinamottagningarna

- psykologenheter för blivande
föräldrar och små barn 0-5 år

- ✓ Tidiga insatser till barn 0-5 år
med lindrig till måttlig psykisk
ohälsa och deras
vårdnadshavare
- ✓ Tidiga stödinsatser till
gravida/blivande föräldrar efter
bedömning av barnmorska på
BMM
- ✓ Kontinuerlig konsultation till
samtlig personal vid BMM och
BVC

Viktoriagården

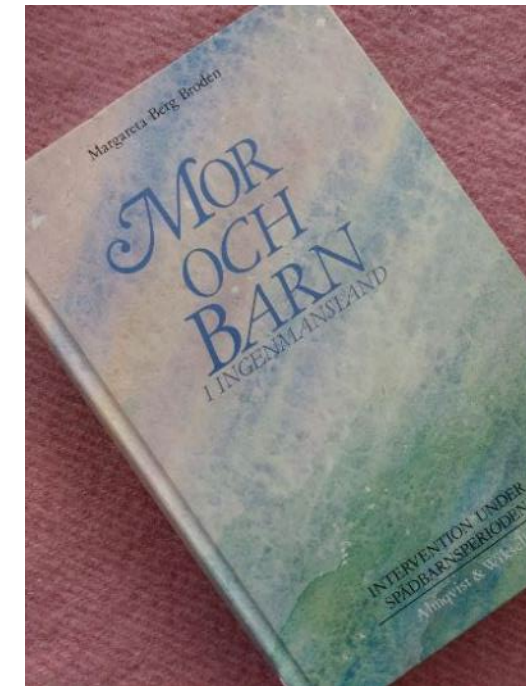
Specialiserad öppenvård, BUP Malmö, Region Skåne

- Barn 0-6 med medelsvår till svår problematik får behandling med fokus på samspelet till omsorgsgivaren
- Föräldrar som väntar barn får insatser kopplat till prenatal anknytningsproblematik
- Ca 250 nyanmälningar/år

1. Behandling av de yngsta barnen i Sverige -vision kontra verklighet

”Barnet är en unik individ från födseln med kompetens att ingå relationer och med rätt till behandling” (M. Brodén 1989)

Barnkonventionens grundprinciper- fyra linser

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva och att utvecklas

Artikel 12: Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

9ã0^ç ffj₄ 0òçç ç⁶⁶ 0ò⁶_{4 4} 4 F0₄ #²≠ù0'ñ

0ç² ffj ₧P

⁶⁶ã Nã0^ç 0ã0 0òçç ç⁶⁶ Nò₄ã \$ ç⁶3ã 0ò⁶₄ã
4 F0 ç⁶⁶3ù^ç 3 ç⁶⁶ 0ò⁶_{4 4} 4 F0₄ #²≠ù0'ñ

₧N^a 0² ffj₄ ç⁶⁶ã ãçç ã⁶⁶ã Nã0^ç ç⁶⁶0ã^ç 'ñã0ù⁶⁶₄
çç 'ñ≠ò^ç 'ñ3₄ #²≠ù0'ñ₄ F0 0ò⁶_{4 4} ≠ù0'ñ \$ ffj
ç₄ ≠² ç⁻ ù⁻ 0² 0ò0ò⁶_{4 4} ≠ù0'ñ

₧ñ^a 0² ffj₄ ç⁶⁶ã ç⁶⁶2ffj_{4 4} ç⁶⁶ã^ç 'ñffj
0ò⁶_{4 4} ≠ù0'ñ 2ç₀ \$ ç⁶ñ0ã0 2ç offj₄ F0 ffj_çffj₀
2ç 0_{4 4 4} 2³ffj

₧2 μç≠ffj²ã 2ç offjNΔ33ã^ç 'ñffj0ò⁶_{4 4} ≠ù0'ñ
2ç 0ò⁶ñ0ã0ùñ3≠^ç 2³4ã^ç ç⁶—ñffj≠² 2³₄ \$
4 F0 0#⁶ 22ã^ç 2ffj⁶ã^ç ffj² 342ù3_{4 0}

Artikel 39

Ett barn som har blivit offer för vanvård, utnyttjande försummelse, tortyr, väpnade konflikter eller annan omänsklig behandling har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering och social återanpassning.

Sådan rehabilitering och sådan återanpassning ska äga rum i en miljö som befrämjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet.

Det lilla barnets rätt att komma till tals!

I Barnkonventionen Artikel 13 om barnets rätt till yttrandefrihet beskrivs barnets rätt att uttrycka sig: i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer.

Socialstyrelsens kartläggning av indikerade insatser till barn 0-4 år (Furmark, C. & Neander K., 2018)

- Totalt 34 behandlings team som erbjöd indikerade insatser identifierades i Sverige
- BUP var ensam huvudman för 10 verksamheter i Sverige, varav 5 låg i Skåne
- **Knappt 4 promille** av åldersgruppen hade tillgång till indikerade samspelsinsatser

a ≠ffj 4² ã
\$ 4 ñffj⁶⁶ffj

Nationella riktlinjer saknas
Liten och ojämn tillgång

Ojämn tillgång

Nationella riktlinjer finns
Jämn tillgång

9ffj ã[¢] ñ^{6¢} 3

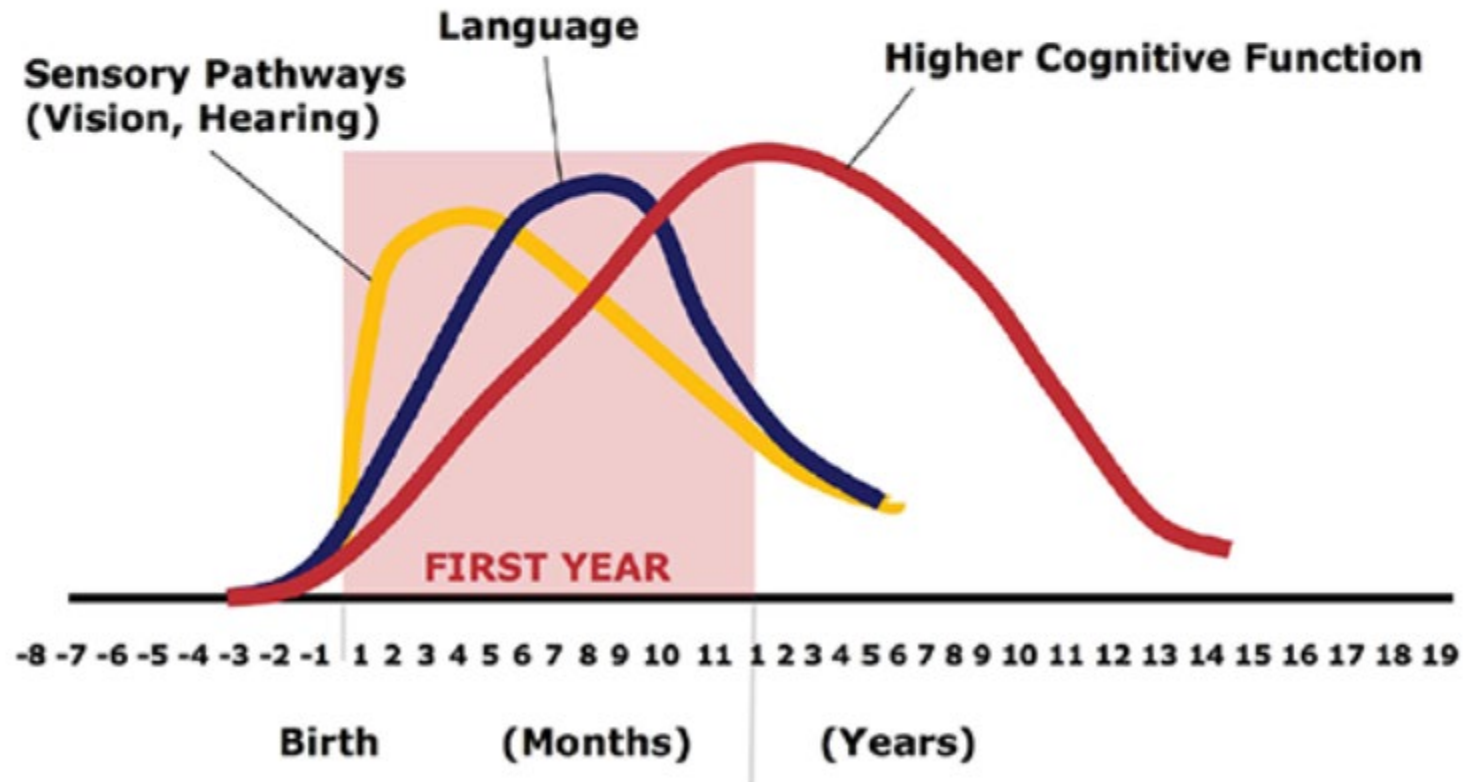
o2 ¢ãñffj 4 T0 2 ñ2 ffjãñffj2 4 ã¢4 ffj

Prevention
riktade insatser

Promotion
universella insatser

Human Brain Development

Neural Connections for Different Functions Develop Sequentially

Små barn mer utsatta

- Mer drabbade av våld mellan vuxna
- Oftare utsatta för barnmisshandel
- Utsätts oftare för grövre misshandel
- Mer utsatta för sexuella övergrepp inom familjen och det närmsta nätverket
- Högre risk att utsättas för potentiellt traumatiserande händelser, våld och försummelse

(Fantuzzo & Fusco, 2007; Chu & Lieberman, 2010; Jernbro, C. & Jansson, 2017; Allmänna barnhuset 2000;2007;2011;2016)

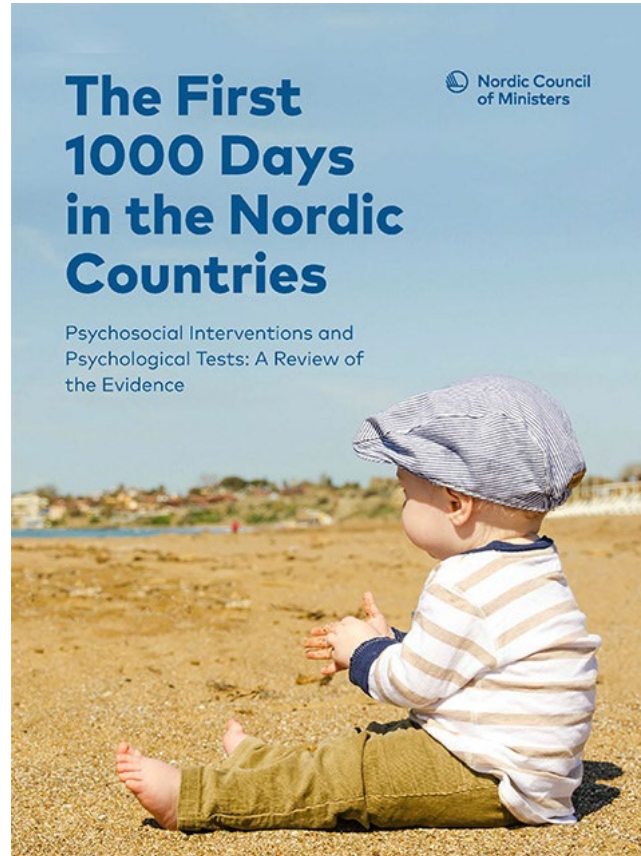
Tidig traumatisering får långvariga konsekvenser

Misshandel och vanvård i **före fem års ålder** har högre samband med affektiva svårigheter, självmordstankar, bristande impulskontroll, problem med arbetsminnet liksom med psykopatologi jämfört med barn som exponeras senare i livet

(Lippard & Nemeroff, 2020).

Affjē ₹ ₹ ₹ 2¢ 04 ¢ ã ñ ã 3 ã 0 ¢ ã

Hur vanligt är det med psykiatriska symtom hos små barn?

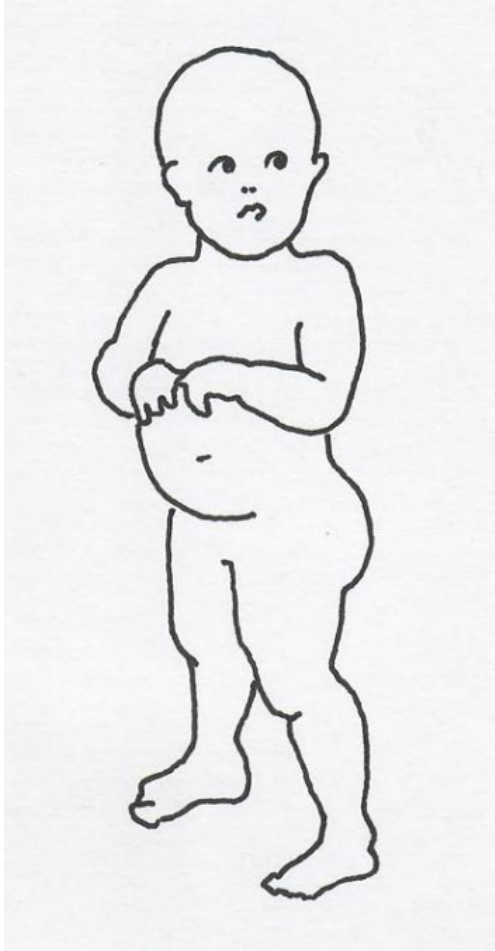
- Förekomsten jämförbar med förekomsten hos äldre barn och vuxna (7-18% i europeiska studier)
- Barn i förskoleåldern drabbas av ångesttillstånd, depression, och traumarelaterade tillstånd, inklusive PTSD.
- *(Furniss, 2006 ; Skovgaard, 2007 ; Wichstrøm, 2012)*

Diskutera

Varför tappas de små barnens behov av psykologisk behandling bort tror ni?

Varför ges inte fler behandlingsinsatser till små barn?

- Svårt att skilja på barnets och förälderns problematik
- Svårt att skilja på symptom och notmalutveckling
- Kan inte själva be om hjälp

Áã02¢ 0² 4 ¢ ¢ã² ¢

Förälder uttrycker svårigheter i
föräldraskapet som *beror på dem själva*:

Förälder uttrycker svårigheter i
föräldraskapet som *beror på barnet*:

Svårt att hålla barnfokus

"Pappa har adhd"

"Föräldrarna bråkar mycket"

"Mamman verkar utmattad"

"Mamman fick höga poäng på EPDS"

"Pappa har haft en jobbig uppväxt"

2. Psykisk ohälsa/hälsa hos små barn -vad är det?

- Hur kan man upptäcka?
- Hur kan man hjälpa?

Psykisk hälsa hos små barn

Det lilla barnets kapacitet/förmåga att:

- Uppleva, uttrycka och reglera känslor
- Skapa nära, trygga band till andra människor
- Utforska sin miljö och lära sig saker

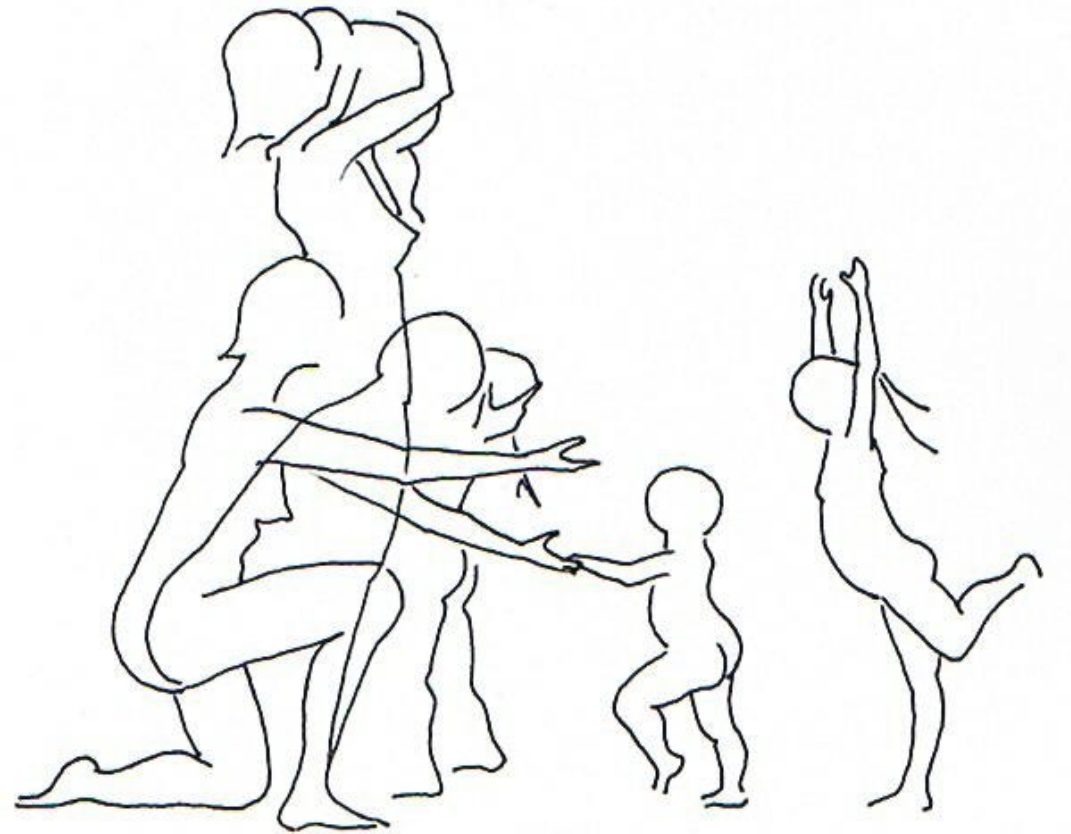

Erfarenheter i omsorgsmiljön -avgörande för barnets psykiska hälsa

Stöd att uppleva, uttrycka och
reglera känslor

Erfarenheter av trygga, lyhörda
relationer

Stöd i att utforska och lära

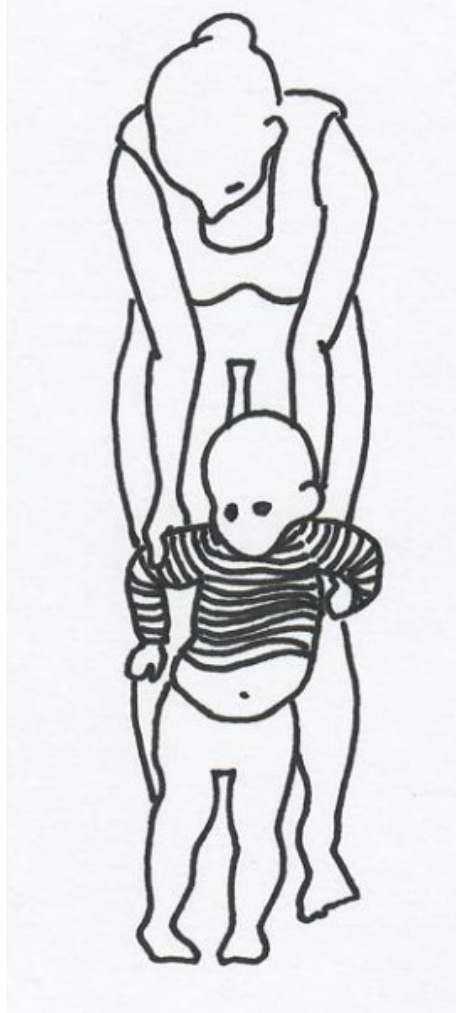
M. L. O. A. A.

Psykisk ohälsa hos små barn

-Det lilla barnets uppvisar *brister* i sin kapacitet/förmåga att:

- Uppleva, uttrycka och reglera känslor
- Skapa nära, trygga band till andra människor
- Utforska sin miljö och lära sig saker

Vad behöver vi göra?

- Undersöka
- Ge insatser

Med definitionen av barnets psykiska hälsa och kunskap om barnets erfarenheter i fokus

Vad kan vi undersöka?

-Finns flera ingångar att lägga samman

- Barnets symtombild och fungerande
- Kvalitén på samspelet
- Riskfaktorers påverkan på barnets erfarenheter

$A_2^2 - \frac{1}{2} \frac{d^2 A_2}{dt^2}$

Hur kan vi se till att det lilla barnets röst
blir hörd?

3. Att arbeta terapeutiskt med små barn -inspiration

Barnets perspektiv

Barnets perspektiv

Barnets perspektiv

Tack BVC Skaraborg!

Skydd - Trygghet

- Fysisk trygghet
- Emotionell trygghet
- Trygghet i relation till andra människor

UPPLEVD trygghet

Hur kan du bidra till barnets upplevda trygghet?

e — ²σ ²ã ¢ #ã 3 2 ¢ 04 ¢ ù 'ñffj ⁶2⁶⁶ã Nã 0 ¢ ffj 4
² \$ \$ — ¢ 2 ã ¢ 2 ¢
4

zΔ44 ¢ ã Npffj¢

ASPEKTER AV SAMSPEL		
3 ÅR	BERÄTTANDE SJÄLVET	SAMMANHÄNG
15 MÅNADER	VERBALA SJÄLVET	SAMTAL
8 MÅNADER	SUBJEKTIVA SJÄLVET	SAMFÖRSTÅND
3 MÅNADER	KÄRNSJÄLVET	SAMSPEL
0 MÅNADER	BEGYNNANDE SJÄLVET	SAMVARO

Vad vill jag berätta för dig?

Bekymmersätare

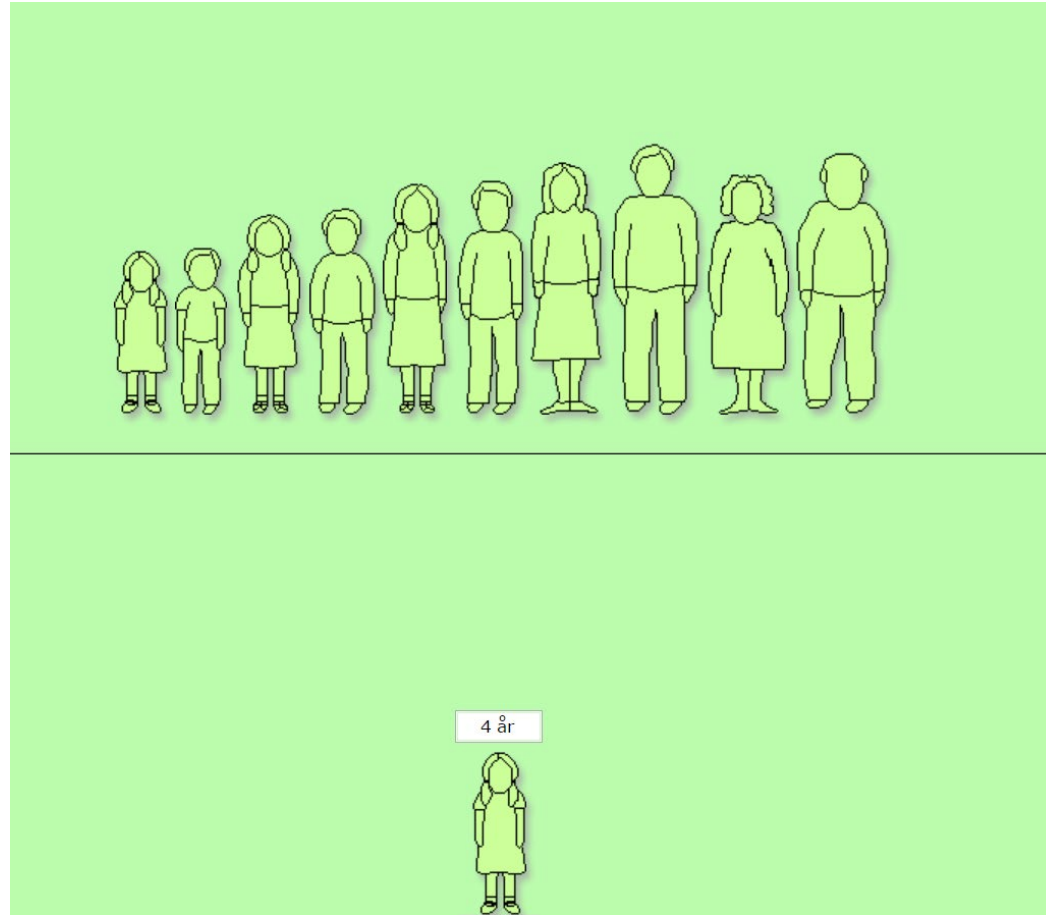

Varje dag gör vi världen lite bättre för barn.

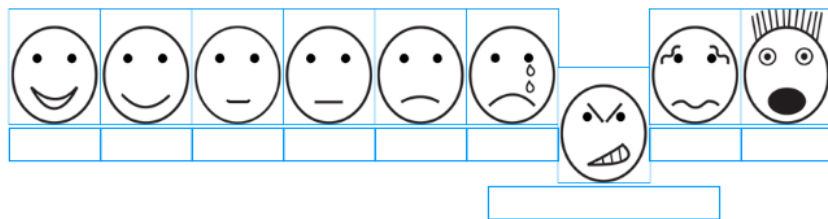
In my shoes: Välj en person som liknar dig

In my shoes –
Barnombudet

In My Shoes - Institutionen
för folkhälso- och
vårdvetenskap (IFV) -
Uppsala universitet
(uu.se)

Vad heter känslan?

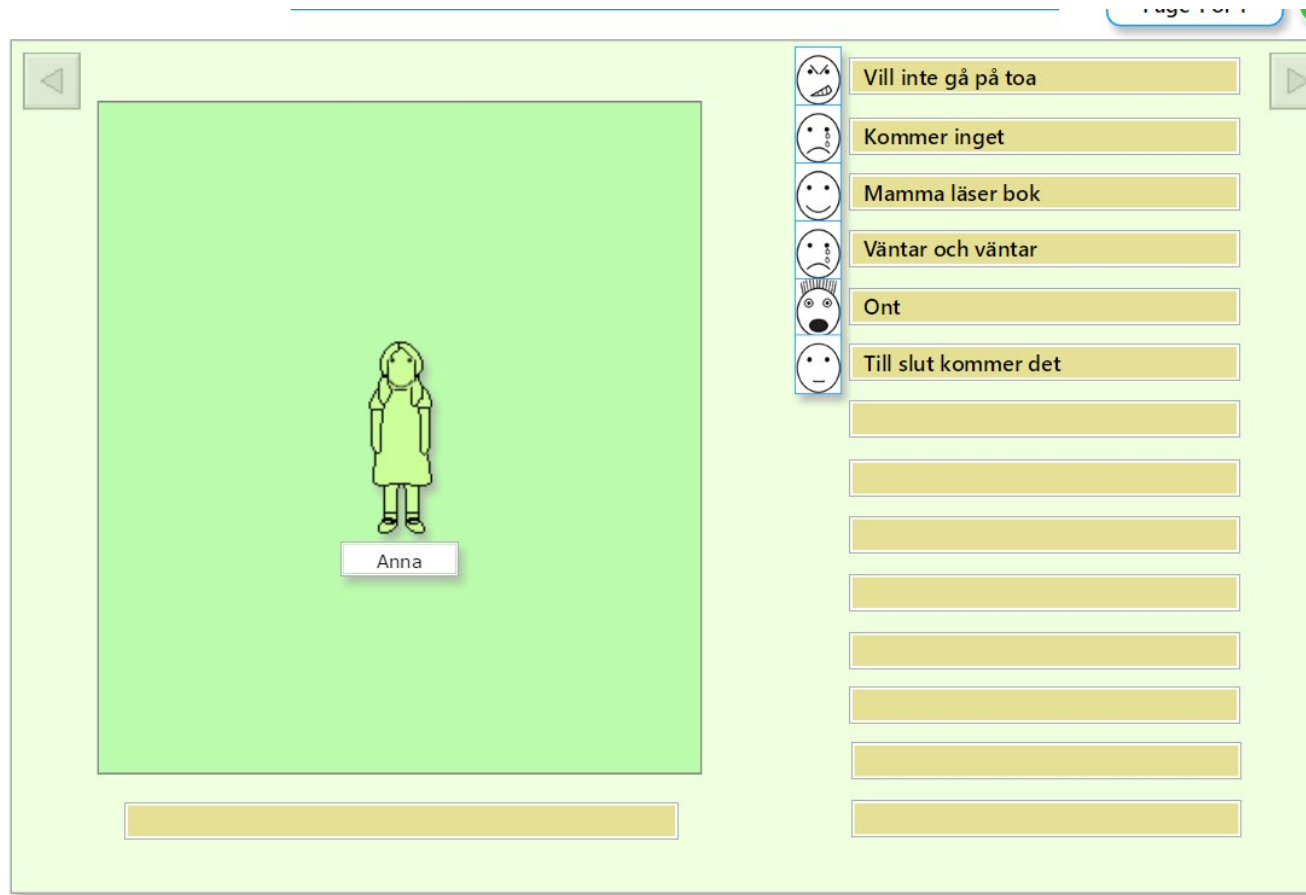

?

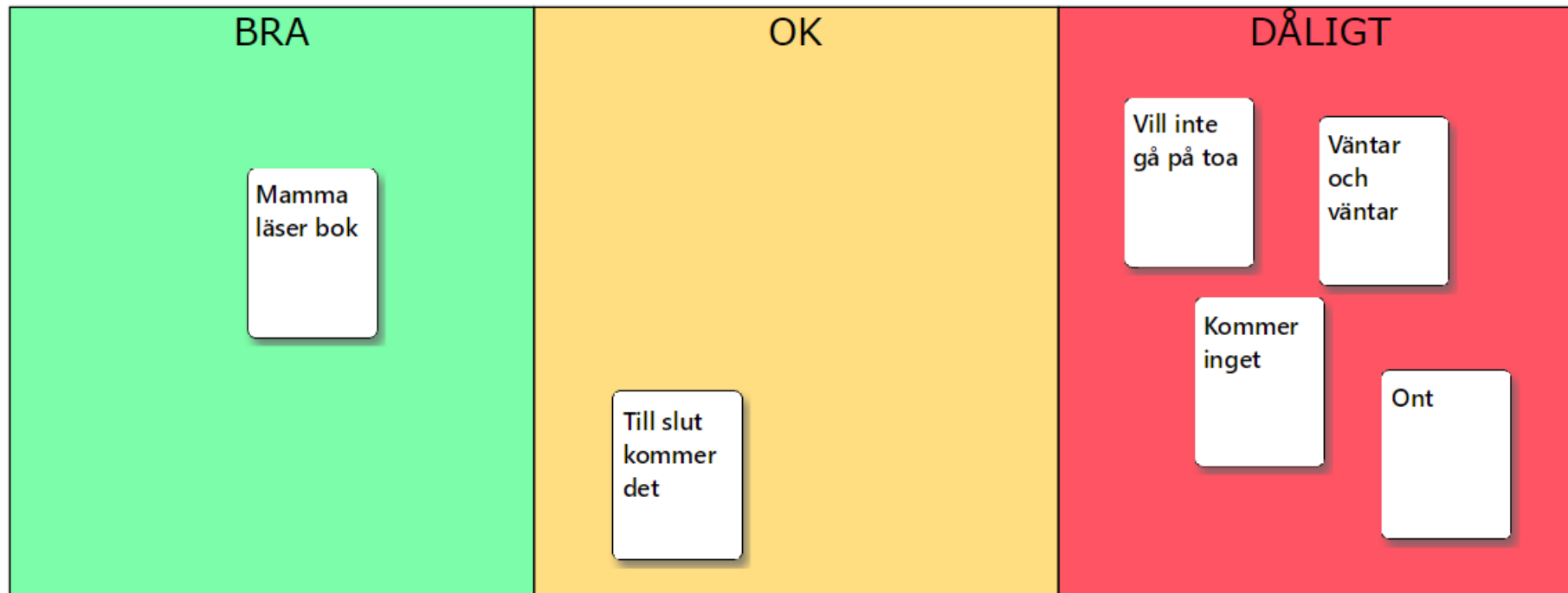
ARG

9ffj²02ã ffj —-⁶ffj⁶ffj⁴ffj²⁴\$ ù N2ã0₄ F0₄ Òçç ffj[€]
²ò[€]₄⁶ã - ù N2ã0[€] ã

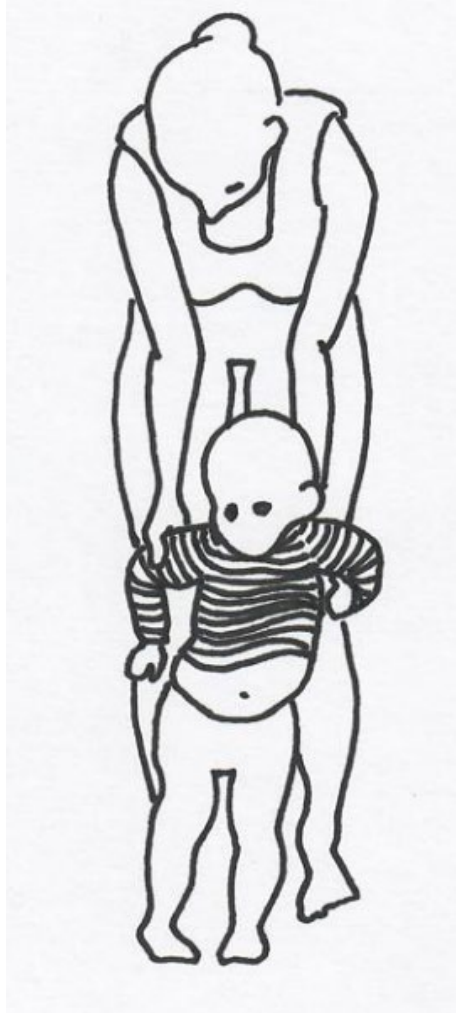

Áãñ òò Nḃã 'hù⁶3ç 4 F0 4²

4. Sammanfattning

Hur kan vi agera?

- Titta
- Fråga
- Lyssna
- Stäm av

Med **fokus på barnets psykiska hälsa**, välvilja och nyfikenhet!

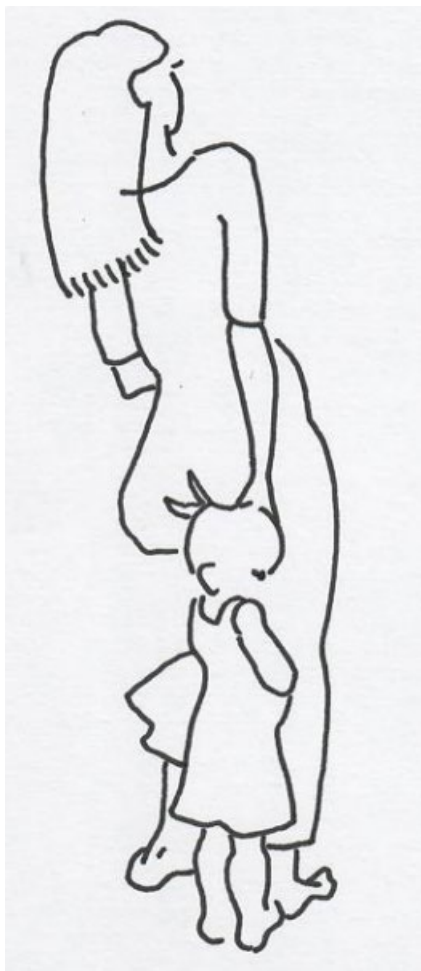
Hur kan vi förmedla att vi är bekymrade?

- [illegible]

Hur kan vi hjälpa?

Att nämna
Är att visa
Är att ändra

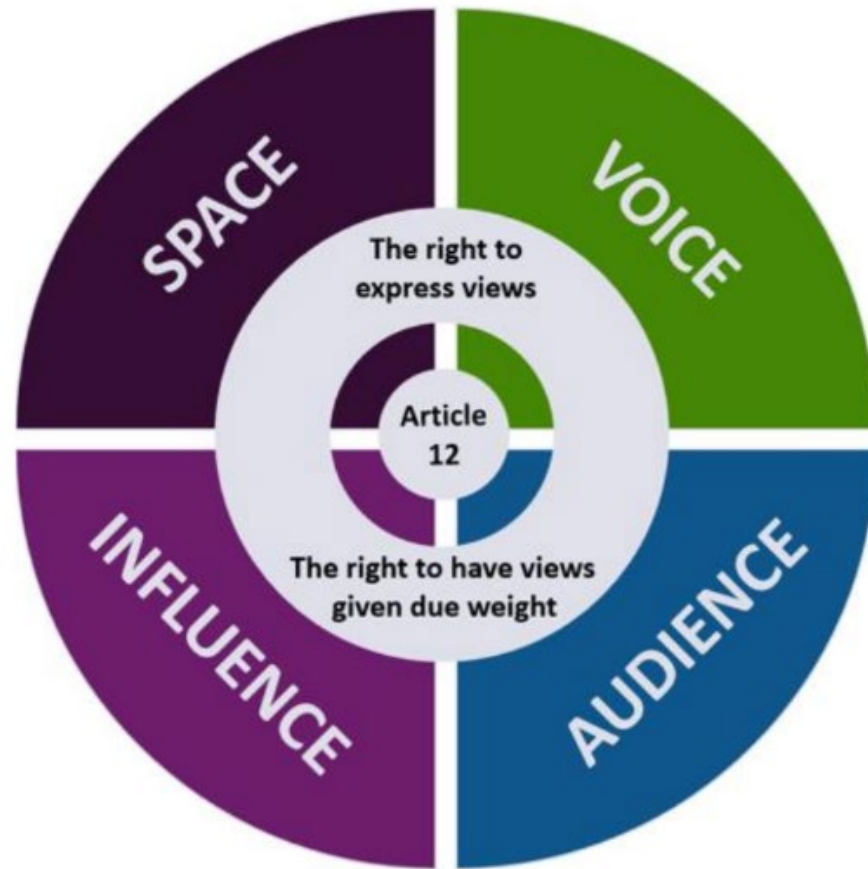
Anders Ehnmark

*Om Alice kunde berätta för oss om
vilken hjälp hon skulle behöva
–vad tror du att hon skulle säga då?*

Skottlands modell för spädbarns delaktighet

Checklista för det lilla barnets inflytande

- Blir barnet lyssnat på?
- Får barnet stöd i att uttrycka sina åsikter?
- Tas barnets åsikter i beaktande?
- Involveras barnet i beslutsfattande processer?

øãƦ² ₄ Ʀ0 0ffj#

wãç02 ¢ 9ffj ¢ ₄ çã'n ₄² ã ¢ ffj₄ ffj

Anna.Thom.Olin@rb.se

Hitta till oss!

- Efter presentationen kommer vi att stå i montern på **plan 4 – plats 4:10** Varmt välkomna med frågor!
- Vill du bli en del av barnrättsrörelsen? Engagera dig i eller stötta Rädda Barnens viktiga arbete med att göra skillnad för barn i Sverige och i världen? Surfa in här:

Katrin Bernstad

Specialistpsykolog, BUP Skåne
Leg. Psykoterapeut, Handledare
Författare

Anna Thom Olin

Leg. psykolog, verksamhetschef,
Rädda Barnen Vård och omsorg,
Malinamottagningarna-
psykologenheter för små barn och
blivande föräldrar

